

# RİYAZİYYAT FƏNNİNİN TƏDRİSİNDƏ MÜASİR TƏLİM TEKNOLOGİYALARININ TƏTBİQİ

**Ağalarova E.M.**

(BDU, Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsi)

[agalarova.elay@mail.ru](mailto:agalarova.elay@mail.ru)

**Xülasə.** İş Riyaziyyat və informatika fənin tədrisində modul texnologiyalarından istifadə olunması məsləsinə həsr olunmuşdur. Modul texnologiyalarının interaktiv öyrənilməsi. Tədqiqat nəticəsində modul texnologiyaları öyrənilmiş, interaktiv öyrənmə araşdırılması aparılmışdır.

**Açar sözlər:** *Informasiya texnologiyaları, İnteraktiv öyrənmə, elektron dərs, modul tədris texnologiyaları.*

Təhsilin ən məhsuldar modul prinsipi müasir informasiya texnologiyaları əsasında həyata keçirilir. Yalnız informasiya texnologiyaları, fərdi və qrup təhsil və bilik fəaliyyətlərinin tələbələrin sistemli işlərinə əsaslanan kompüterlə əsaslanan hərəkətlilik və dəyişkənliyini təmin etmək üçün imkan yaradır. Bu, kompüter bilikləri dərslərində tədris vasitəsi, öyrənmə obyektı və praktik vasitə kimi istifadə olunur.

İnformasiya texnologiyası obyektin, prosesin və ya fenomenin vəziyyəti haqqında yeni keyfiyyətli məlumat əldə etmək üçün məlumatların toplanması, emalı və ötürülməsi üsulları və üsullarından ibarət bir prosesdir.

İnformasiya texnologiyasının işarəsi olan məlumatların işlənilib hazırlanmasını seçən vasitələrdən seçilməsi üçün biz aşağıdakı inkişaf mərhələlərini ayırd edə bilərik:

- İnformasiya tədris metodları (mühazirə, məsləhət, söhbət, nümayiş və s.).
- Əməliyyat tədris metodları (praktiki vəzifələr, təlimlər, elektron testlər).
- Təhsildə axtarış metodları (müzakirə, seminar, və s.).
- Self-tədris metodu (dinləmək, oxu, mətnin tədrisi) [1, səh 76-77].

"İnteraktiv" sözü ingilis dilində olan "İnterakt" sözündən yaranmışdır və mənası "qarşılıqlı" deməkdir. İnteraktiv - qarşılıqlı əlaqə və ya bir söhbət rejimi, bir şey (məsələn, kompüter) və ya kimsə (şəxs) ilə dialoq deməkdir. Buna görə, interaktiv öyrənmə, ilk növbədə, müəllim və şagirdin(tələbənin) dialoq rejimində fəaliyyət qarşılıqlı təlimidir.

İnteraktiv öyrənmə bilik fəaliyyəti təşkil etmək üçün xüsusi bir formadır. O, olduqca dəqiq və proqnozlaşdırılan məqsədləri nəzərə almışdır. Bu məqsədlərdən biri, şagirdin öyrənmə prosesinin məhsuldar olmasını təmin edən rahat bir təhsil mühiti yaratmaqdır.

İnteraktiv öyrənmənin mahiyyəti, bütün şagirdlərin öyrənmə prosesinə cəlb edildiyi, onlar bildikləri və düşündükləri şeyləri anlamaq və əks etdirmək imkanı verən bir şəkildə təşkil olunur. Öyrənmə prosesində şagirdlərin birgə fəaliyyəti, bilik, fikir mübadiləsi aparmaqla, hər kəs öz fərdi töhfəsini verir [2, səh 15-17].

Modul texnologiyasından istifadə edilməsində müəyyən çətinliklər var. Müstəqilliyə alışqan olmayan, iş saatları planlamayan, özlərini obyektiv qiymətləndirməyən bəzi tələbələr, modul dərslərində müəyyən psixoloji narahatlıq yaşayır. Müəllimin tapşırığı fərdi məsləhətlər vasitəsilə, fərdi yardım vasitəsilə bu şagirdlərə kömək etməkdir. Digər bir problem isə modulların təkrarlanmasıdır.

Elektron dərs kitabının populyar olmasını təmin etmək üçün, universal olmalıdır, yəni həm özünüidarə, həm də stasionar təhsil üçün əlverişlidir. Belə bir dərslik hər hansı bir şagird üçün təklif oluna bilər və bu, müəllimə kompüter dərsləri dərsləri təşkilində əhəmiyyətli bir kömək olacaq.

Elektron dərsliyin əsas elementi, funksional node moduludur. Hər kəs bilir ki, öyrənmə nəticələrinin şagirdlər tərəfindən öyrənmə məqsədlərinin bilik səviyyəsinə doğru mütənəsib olması. Elektron dərslik modulu hədəf qurma funksiyasını yerinə yetirir, çünki tədris materialının məzmununu görünən formada həm şagird, həm də valideynlər üçün təqdim edir ki, bu mövzuda məktəblilərin nə dərəcədə ustalığını başa düşməlidir [4, səh 55-77].

### **Ədəbiyyat**

1. М. М. Губа // География в школе. 2002. № 1. С. 75–77.
2. Густырь, А. В. Интервью с П. Ф. Анисимовым Текст. / А. В. Густырь // Среднее профессиональное образование. 2003. № 8. С. 13–20.
3. Губа, М. М. Модульная программа по географии IX класса Текст. /176